

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/113/113/97

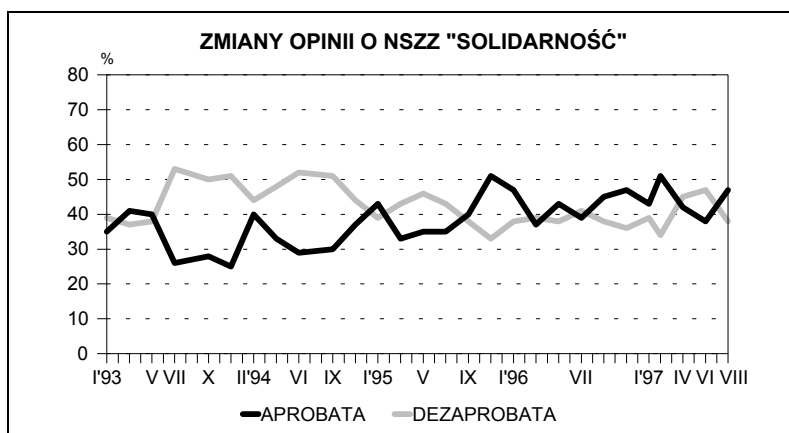
OCENA DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Wśród instytucji politycznych zmalała społeczna akceptacja urzędu prezydenta (spadek aprobaty i wzrost dezaprobaty po 4 punkty procentowe). Wprawdzie nadal znajduje się on na czele rankingu, jednak dystans między nim a władzami samorządowymi się zmniejszył.
- Wśród instytucji niepolitycznych stosunkowo najbardziej pogorszyły się notowania sądów i prokuratury (spadek aprobaty po 8 punktów, wzrost dezaprobaty po 3 punkty) oraz (w mniejszym stopniu) telewizji publicznej i Rzecznika Praw Obywatelskich. Wzrosły natomiast akceptacja wojska (o 4 punkty) i uznanie dla działalności Kościoła katolickiego (wzrost aprobaty o 3 punkty, spadek dezaprobaty o 4 punkty).
- W stosunku do czerwca poprawiły się opinie o działalności obu central związkowych. Dezaprobatą OPZZ zmalała o 6 punktów, nadal jednak oceny negatywne przeważają nad pozytywnymi. Wyraźnie poprawił się wizerunek NSZZ "S" (wzrost aprobaty i spadek dezaprobaty po 9 punktów), w ocenie jego działań dominują opinie pozytywne.

Pytanie o to, czy instytucje publiczne dobrze służą społeczeństwu, nabiera szczególnego znaczenia w obliczu wydarzeń, które mogą być sprawdzianem dla wielu z nich. Porównując rezultaty ostatniego sondażu¹ z wynikami czerwcowego pomiaru, zadajemy sobie pytanie, czy klęska powodzi, która dotknęła nasz kraj, miała wpływ na opinie o instytucjach i organizacjach publicznych.

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI POLITYCZNYCH

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy utrzymała się przewaga aprobaty nad dezaprobatą działalności wszystkich poddanych ocenie instytucji politycznych. Pogorszyły się jednak notowania niektórych z nich. Przede wszystkim zmalało społeczne uznanie dla urzędu prezydenta (spadek aprobaty i wzrost dezaprobaty po 4 punkty procentowe). Być może wiąże się to z ujawnionymi tuż przed realizacją sondażu informacjami prasowymi na temat rzekomych kontaktów Aleksandra Kwaśniewskiego z oficerem rosyjskiego wywiadu Ałganowem. Obecnie niespełna dwie trzecie Polaków uważa, że działalność prezydenta dobrze służy społeczeństwu, jedna czwarta zaś jest przeciwnego zdania. Aleksander Kwaśniewski najbardziej stracił w oczach kadry kierowniczej i inteligencji (spadek aprobaty i wzrost dezaprobaty po 18 punktów) oraz prywatnych przedsiębiorców (odpowiednio o 14 i 11 punktów), badanych z wyższym wykształceniem (odpowiednio o 11 i 10 punktów), a także osób w wieku 25-34 lat (odpowiednio o 13 i 7 punktów), mieszkańców wielkich miast (odpowiednio o 11 i 12 punktów). W elektoracie ROP aprobata działalności prezydenta zmalała o połowę (z 58% do 29%), jednocześnie dez aprobata wzrosła ponad dwukrotnie (z 31 do 70%). Taka sama tendencja wystąpiła wśród wyborców AWS (spadek aprobaty z 41% do 27%, wzrost dezaprobaty z 49% do 63%). W pozostałych elektoratach oceny albo prawie się nie zmieniły (SLD, PSL), albo poprawiły - stosunkowo niewiele w przypadku UW, natomiast znacząco wśród wyborców UP (wzrost aprobaty o 13 punktów, spadek dezaprobaty o 12 punktów).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (87) przeprowadzono w dniach 26 sierpnia - 1 września '97 na 2265-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Tabela 1

w procentach

Oceniane instytucje i organizacje	Rodzaj oceny	Wskazania respondentów według terminów badań											Zmiany VIII-VI '97
		'96						'97					
		I	III	V	VII	IX	XI	I	II	IV	VI	VIII	
Prezydent	Aprobata	53	58	63	63	62	59	57	60	62	68	64	-4
	Dezaprobatą	12	14	19	23	26	27	29	26	28	21	25	+4
Władze miasta/gminy respondenta	Aprobata	62	60	60	61	58	60	57	58	61	60	61	+1
	Dezaprobatą	24	24	28	26	30	27	28	28	26	29	26	-3
Sejm	Aprobata	65	46	51	44	51	46	41	51	52	55	53	-2
	Dezaprobatą	25	31	32	39	35	38	40	34	34	31	35	+4
Senat	Aprobata	60	41	45	42	45	48	38	44	47	47	50	+3
	Dezaprobatą	24	30	33	35	36	32	39	33	33	32	33	+1
Rząd, Rada Ministrów	Aprobata	57	44	53	44	45	48	45	47	48	51	50	-1
	Dezaprobatą	29	27	29	36	38	35	36	32	36	32	35	+3
Polskie Radio SA	Aprobata	84	82	83	82	80	78	81	83	83	83	84	+1
	Dezaprobatą	7	5	6	6	8	9	7	6	7	6	6	0
Wojsko	Aprobata	79	71	73	73	76	73	69	73	71	71	75	+4
	Dezaprobatą	7	8	9	9	8	11	11	8	11	10	9	-1
Telewizja publiczna	Aprobata	74	70	71	69	66	65	66	70	66	72	69	-3
	Dezaprobatą	18	18	19	20	23	24	24	20	25	18	22	+4
Rzecznik Praw Obywatelskich	Aprobata	78	71	69	65	70	65	62	66	64	69	64	-5
	Dezaprobatą	7	8	8	8	8	10	13	9	12	9	11	+2
Policja państwowa	Aprobata	67	61	60	64	66	62	53	55	61	64	64	0
	Dezaprobatą	24	27	30	26	25	27	37	32	28	27	28	+1
Najwyższa Izba Kontroli	Aprobata	64	55	58	55	62	57	55	61	56	64	63	-1
	Dezaprobatą	14	14	15	16	14	17	19	14	16	13	12	-1
Banki państwowe*	Aprobata	60	54	58	55	58	55	54	56	61	-	58	-3
	Dezaprobatą	21	22	22	24	23	23	24	22	21	-	21	0
Kościół rzymskokatolicki	Aprobata	54	56	59	56	57	51	57	56	58	55	58	+3
	Dezaprobatą	38	31	30	32	33	36	32	33	34	37	33	-4
Sądy	Aprobata	54	48	48	51	51	48	45	49	48	54	46	-8
	Dezaprobatą	23	25	27	25	24	27	28	26	27	26	29	+3
Prokuratura	Aprobata	50	45	46	48	48	47	41	46	47	52	44	-8
	Dezaprobatą	27	25	27	25	25	27	30	26	27	26	29	+3
Banki prywatne*	Aprobata	35	31	35	36	33	37	37	37	41	-	40	-1
	Dezaprobatą	31	29	29	30	32	29	26	27	25	-	26	+1
NSZZ „Solidarność”	Aprobata	47	37	43	40	45	47	43	51	42	38	47	+9
	Dezaprobatą	38	39	38	41	38	36	39	34	45	47	38	-9
OPZZ	Aprobata	39	24	33	29	30	27	27	29	26	29	28	-1
	Dezaprobatą	28	34	33	35	35	40	39	32	39	40	34	-6

* W przypadku banków państwowych i prywatnych odnotowane zmiany dotyczą okresu IV-VIII '97.

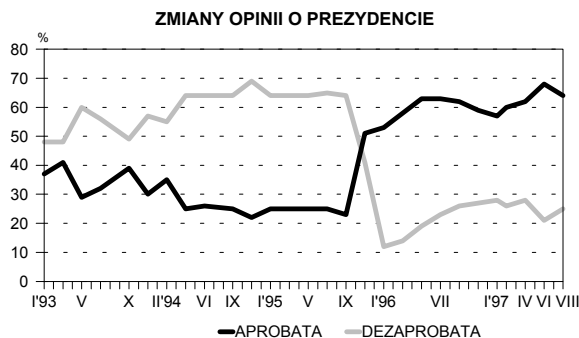
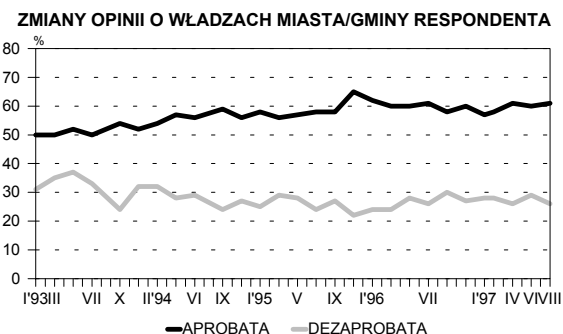
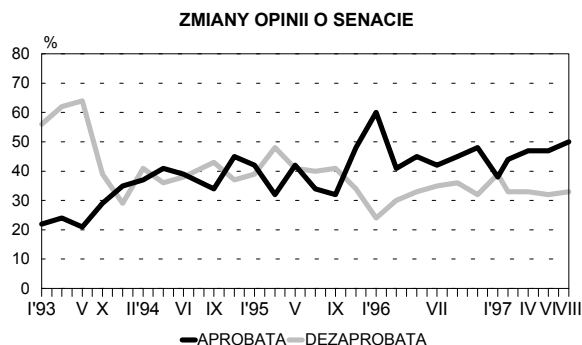
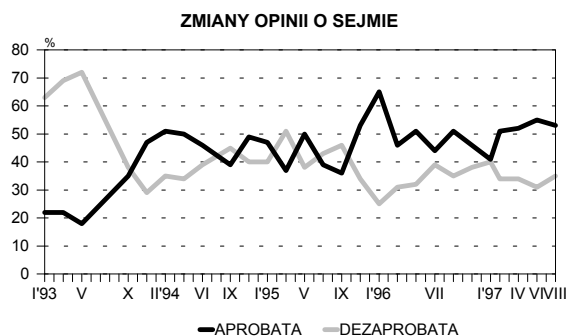
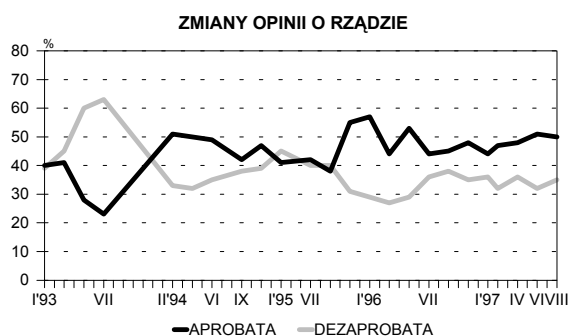

Tabela 2

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Ocena działalności prezydenta			
	aprobata		dezaprobata	
	VI '97	VIII '97	VI '97	VIII '97
SLD	100	97	0	2
UP	77	90	20	8
PSL	75	76	20	22
KPEiR	69	63	23	8
UW	67	74	20	20
ROP	58	29	31	70
AWS	41	27	49	63

Pogorszeniu się wizerunku prezydenta towarzyszy niewielki wzrost dezaprobaty działań rządu (o 3 punkty), a także Sejmu (o 4 punkty). Nieznacznie poprawiły się natomiast notowania Senatu. Wymienione instytucje pozytywnie ocenia połowa respondentów.

W porównaniu z czerwcem nieco poprawiły się także oceny działalności władz samorządowych (spadek dezaprobaty o 3 punkty). Nadal cieszą się one największym (obok urzędu prezydenta) uznaniem społecznym.

Opinie o działalności instytucji politycznych zależą przede wszystkim od poglądów politycznych badanych oraz ich identyfikacji z elektoratami poszczególnych partii i ugrupowań startujących w wyborach parlamentarnych.

Należy jednak podkreślić, że poglądy polityczne odgrywają dużą rolę jedynie w ocenie działalności władz centralnych - prezydenta, rządu i Sejmu. Lewicowa orientacja wiąże się zazwyczaj z przekonaniem, że działania podejmowane przez te instytucje są korzystne dla społeczeństwa, prawicowa sprzyja natomiast formułowaniu opinii negatywnych. Poglądy polityczne nie mają jednak wpływu na ocenę działalności Senatu i władz samorządowych. Działania obu tych instytucji podobnie oceniają także elektoraty poszczególnych partii i ugrupowań. Niemniej, ogólnie rzecz biorąc, preferencje partyjne bardzo silnie wiążą się z oceną instytucji politycznych.

Tabela 3

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Oceny działalności									
	Sejmu		Senatu		prezydenta		rządu		władz samorządowych	
	apro-bata	dezapro-bata	apro-bata	dezapro-bata	apro-bata	dezapro-bata	apro-bata	dezapro-bata	apro-bata	dezapro-bata
SLD	77	19	55	36	97	2	88	5	67	26
UP	71	27	62	28	90	8	68	26	74	24
PSL	67	22	64	23	76	22	58	27	73	21
KPEiR	53	22	53	26	63	8	61	28	65	28
UW	58	37	59	36	74	20	53	41	70	22
ROP	32	63	39	57	29	70	26	72	52	41
AWS	36	58	52	38	27	63	21	71	62	28
Ogółem	53	35	50	33	64	25	50	35	61	26

Mimo wyraźnych różnic w ocenach dokonanych przez poszczególne elektoraty, odnotowujemy duże podobieństwo opinii wśród wyborców AWS i ROP z jednej strony, PSL i UW - z drugiej, w znacznie mniejszym zaś stopniu między sympatykami SLD i UP.

Wyborcy SLD i UP najwyżej oceniają działalność prezydenta, najniżej zaś - Senatu, Sejm sytuują na trzeciej pozycji w rankingu instytucji politycznych cieszących się uznaniem. Wyraźnie różnią się natomiast w ocenie rządu, który przez elektorat SLD jest wyjątkowo wysoko oceniany i zajmuje drugie miejsce w rankingu, natomiast elektorat UP sytuuje go na przedostatniej pozycji. Podobne różnice odnotowujemy w ocenie działalności władz samorządowych - wyborcy UP, podobnie jak PSL i UW, sytuują je na drugim miejscu, natomiast elektorat SLD na przedostatnim.

Sympatycy PSL i UW niemal równie wysoko cenią działalność prezydenta i władz lokalnych, gorsze notowania zyskują Senat i Sejm, natomiast zdecydowanie najgorsze - rząd.

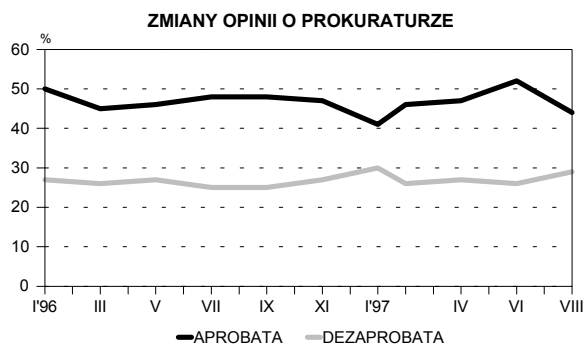
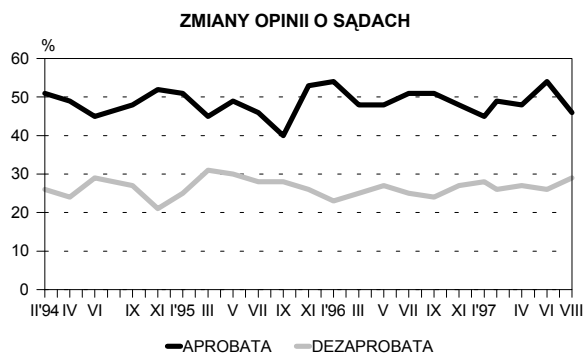
Elektoraty AWS i ROP najwyżej oceniają działalność władz lokalnych. Na drugim miejscu sytuują Senat, jednak jego działalność znacznie lepiej oceniana jest przez AWS niż ROP. Trzecią pozycję w ocenie tych elektoratów zajmuje Sejm, najgorsze notowania mają natomiast prezydent i rząd.

Potencjalni wyborcy KPEiR równie wysoko oceniają działalność władz lokalnych, prezydenta oraz rządu, natomiast w znacznie mniejszym stopniu aprobują działania Sejmu i Senatu.

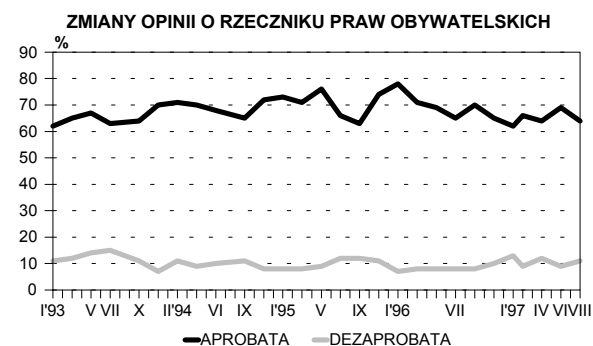
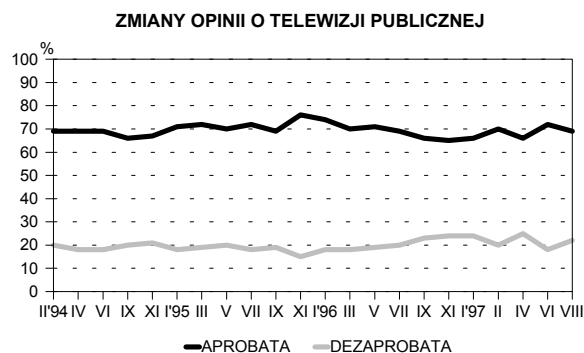
Warto podkreślić, że o ile w odniesieniu do wszystkich poddanych ocenie instytucji politycznych społeczna aprobata przeważa nad dezaprobatą, o tyle w przypadku rządu, Sejmu i Senatu przewaga ocen pozytywnych jest wyraźnie mniejsza, co może świadczyć o tym, że społeczeństwo jest bardziej podzielone w ocenie działalności tych instytucji.

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI NIEPOLITYCZNYCH

Przewagę ocen pozytywnych nad negatywnymi odnotowujemy również w stosunku do instytucji niepolitycznych, aczkolwiek opinie o kilku z nich są wyraźnie podzielone oraz mało wykrystalizowane (duży odsetek "trudno powiedzieć"). Dotyczy to instytucji najniżej usytuowanych w rankingu - banków prywatnych, prokuratury i sądów.

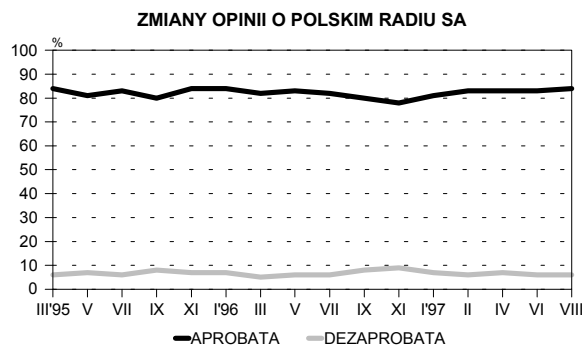
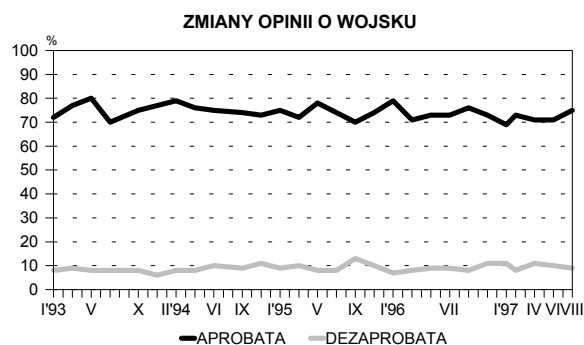
Należy podkreślić, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy wyraźnie pogorszyły się notowania sądów i prokuratury (spadek aprobaty po 8 punktów, wzrost dezaprobaty po 3 punkty). Obecnie działalność obu organów wymiaru sprawiedliwości aprobuje mniej niż połowa społeczeństwa. Z powodu słabego wykrystalizowania opinii nie można jednak wiarygodnie stwierdzić, w których grupach społecznych zmalała aprobata sądów i prokuratury oraz w jaki sposób grupy te różnią się w ocenie tych instytucji.

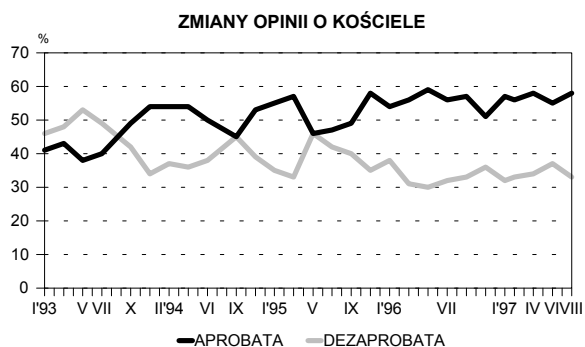
Pogorszyły się także, choć w mniejszym stopniu, oceny pracy telewizji publicznej (spadek aprobaty o 3 punkty, wzrost dezaprobaty o 4 punkty) oraz Rzecznika Praw Obywatelskich (odpowiednio o 5 i 2 punkty). Obie te instytucje nadal jednak zajmują wysokie pozycje (trzecią i czwartą) w rankingu. Warto zwrócić uwagę, że działalność telewizji publicznej spotyka się z największym uznaniem wśród rolników, mieszkańców wsi, a także wśród osób młodych, uczniów i studentów oraz bezrobotnych i gospodyń domowych. Częściej niż inni negatywnie oceniają ją mieszkańcy wielkich miast, kadra kierownicza i inteligencja

oraz prywatni przedsiębiorcy. Ponadto jej dezaprobata wyraźnie rośnie wraz z wykształceniem badanych. Nie możemy natomiast rzetelnie opisać stosunku różnych grup społecznych do pracy Rzecznika Praw Obywatelskich, jako że duży odsetek osób nie potrafi jej ocenić.

Nieco lepiej niż przed dwoma miesiącami postrzegana jest natomiast działalność wojska (wzrost aprobaty o 4 punkty), które, obok Polskiego Radia SA, nadal cieszy się największym uznaniem społecznym.

Poprawiła się także ocena działalności Kościoła katolickiego (wzrost aprobaty o 3 punkty, spadek dezaprobaty o 4 punkty). Obecnie 58% badanych uważa, że dobrze służy ona społeczeństwu, jedna trzecia wyraża jednak przeciwną opinię. Aprobata działalności Kościoła wzrasta wraz z częstością uczestnictwa w praktykach religijnych. Ponadto dwukrotnie częściej pozytywne oceny wystawiają badani o poglądach prawicowych niż lewicowych. Kościół cieszy się największym uznaniem społecznym wśród mieszkańców regionu południowo-wschodniego, osób starszych - powyżej 55 roku życia. Jego działalność częściej niż inni aprobuje także badani z wykształceniem podstawowym, o najniższych dochodach, mieszkańcy wsi, rolnicy, częściej kobiety niż mężczyźni. Warto podkreślić, że do tradycyjnych zwolenników Kościoła dołączyli

przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, wśród których 61% uważa, że dobrze służy on społeczeństwu, jedna trzecia zaś wyraża przeciwną opinię. Właśnie w tej grupie najbardziej wzrosło w porównaniu z czerwcem społeczne uznanie dla jego działalności (wzrost aprobaty o 13 punktów, spadek dezaprobaty o 17 punktów). W nieco mniejszym stopniu poprawiły się opinie o Kościele także wśród prywatnych przedsiębiorców (wzrost aprobaty o 10 punktów, spadek dezaprobaty o 12 punktów). Wyróżnili się pod tym względem również mieszkańcy regionu południowo-wschodniego (wzrost aprobaty o 16 punktów, spadek dezaprobaty o 15 punktów).

Kościół katolicki można zaliczyć do instytucji, w stosunku do których opinie społeczne są w dużej mierze podzielone. Wobec zbliżających się wyborów warto sprawdzić, jak podziały te odzwierciedlają się w elektoratach poszczególnych partii i ugrupowań politycznych.

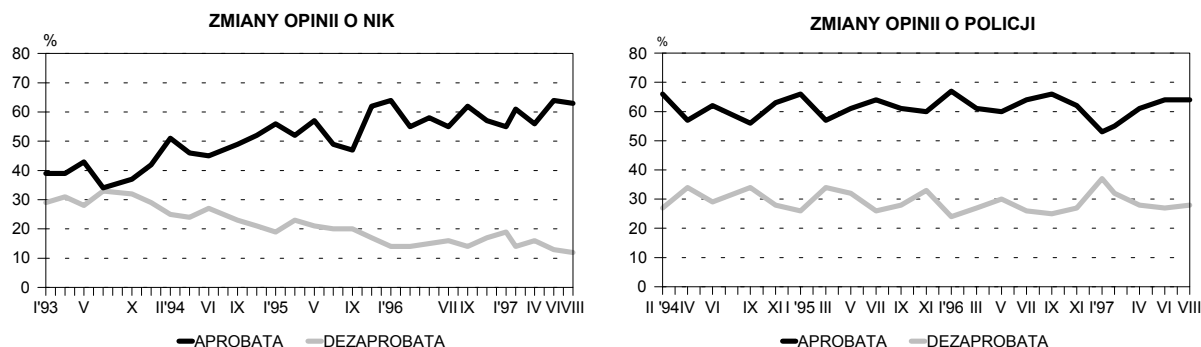
Tabela 4

w procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Ocena działalności Kościoła katolickiego			
	aprobatą		dezaprobatą	
	VI '97	VIII '97	VI '97	VIII '97
SLD	32	35	64	60
UP	44	49	49	46
PSL	59	67	31	25
KPEiR	57	73	33	20
UW	61	57	33	36
ROP	73	72	17	28
AWS	87	86	10	11

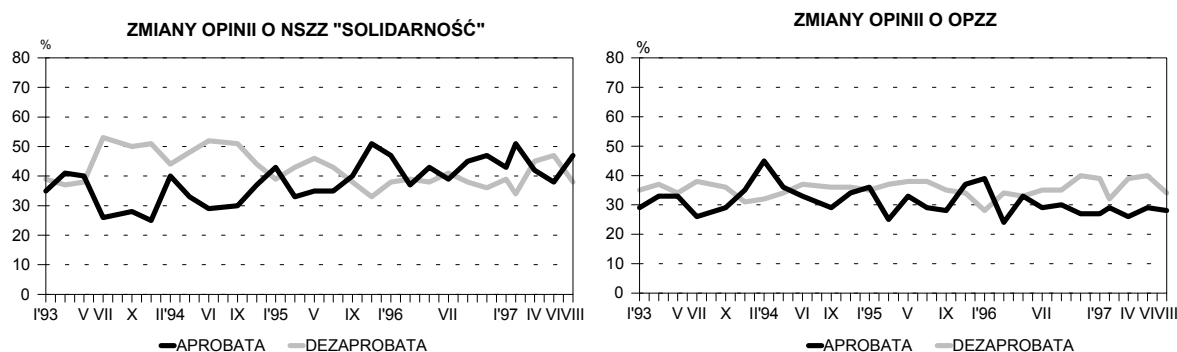
Działalność Kościoła najlepiej oceniają wyborcy AWS, najgorzej - sympatycy SLD. Oceny obu tych grup prawie nie zmieniły się w porównaniu z czerwcem. Wysokie uznanie deklaruje również elektorat KPEiR, którego opinie o Kościele bardzo się poprawiły. Podobnie działalność tej instytucji oceniają wyborcy PSL, a także ROP, wśród których jednak wzrosła dezaprobatą Kościoła. Wyraźnie mniejszym uznaniem darzy go natomiast elektorat UW. Opinie wyborców UP są wyraźnie podzielone - mniej więcej tyle samo osób ocenia działalność Kościoła pozytywnie, co wyraża przeciwną opinię. Jedynie w elektoracie SLD dezaprobatą tej instytucji zdecydowanie przeważa nad aprobatą.

Notowania Najwyższej Izby Kontroli oraz policji pozostały na poziomie z czerwca.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W stosunku do czerwca poprawiły się oceny działalności obu organizacji związkowych. Zmalała dezaprobaty OPZZ (o 6 punktów), nadal jednak oceny negatywne przeważają nad pozytywnymi. Wyraźnie poprawił się natomiast wizerunek NSZZ "S" (wzrost aprobaty i spadek dezaprobaty po 9 punktów) - w ocenie jego działań dominują opinie pozytywne. Obecnie niemal połowa badanych uważa, że NSZZ "S" dobrze służy społeczeństwu, prawie dwie piąte jest jednak przeciwnego zdania.

Opinie o NSZZ "Solidarność" w największym stopniu różnicują poglądy polityczne badanych. Pozytywne oceny wyrażają głównie osoby o orientacji prawicowej (71%), podczas gdy wśród badanych o poglądach lewicowych zdecydowanie dominują oceny negatywne (72%). Najmniejsze uznanie ma NSZZ "S" właśnie w tej ostatniej grupie oraz wśród osób w ogóle nie biorących udziału w praktykach religijnych. Wraz z uczestnictwem w nich wzrasta aprobaty tej organizacji związkowej. Częściej niż przeciętnie wyrażają ją mieszkańcy tradycyjnie najbardziej

religijnego regionu południowo-wschodniego, ale także regionów północnego i południowo-zachodniego. Spośród grup społeczno-zawodowych sympatią do NSZZ "S" wyróżniają się prywatni przedsiębiorcy, robotnicy wykwalifikowani oraz uczniowie i studenci. Należy podkreślić, że wyraźny wzrost notowań tej organizacji zarejestrowaliśmy wśród kadry kierowniczej i inteligencji (wzrost aprobaty i spadek dezaprobaty po 24 punkty) oraz rolników (wzrost aprobaty o 24 punkty, spadek dezaprobaty o 17 i niezdecydowania o 7 punktów). Ogólnie rzecz biorąc, oceny NSZZ "S" poprawiły się przede wszystkim wśród badanych z wyższym wykształceniem, osiągających najwyższe dochody na osobę w rodzinie, mieszkańców regionów południowo-wschodniego i północnego. Wyraźny wzrost uznania odnotowujemy zarówno wśród osób w wieku 55-64 lat, emerytów i rencistów, jak i wśród najmłodszych - do 24 roku życia.

Działalność NSZZ "S" w największym stopniu aprobują zwolennicy AWS, ich ocena jest ponadto wyjątkowo stabilna. Znacznie częściej niż inni akceptują ją również sympatycy ROP, choć ostatnio jedynie w tej grupie nastąpił wzrost dezaprobaty. W obu tych elektoratach aprobatą zdecydowanie przeważa nad dezaprobatą. Z kolei opinie wyborców UW się pogorszyły i nie odbiegają obecnie od ocen wystawianych przez elektoraty KPEiR, a także PSL i UP, z tym że wśród sympatyków tych dwóch ostatnich partii opinie wyraźnie się poprawiły w porównaniu z czerwcem. We wszystkich elektoratach mniej więcej tyle samo osób aprobuje działalność „Solidarności”, co wyraża dezaprobatę. Jedynie wśród wyborców SLD zdecydowanie przeważają oceny negatywne. Warto jednak podkreślić, że nawet w tym ostatnim elektoracie odnotowaliśmy pewną poprawę opinii o NSZZ "S".

Tabela 5

procentach

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Ocena działalności NSZZ "S"			
	aprobatą		dezaprobatą	
	VI '97	IX '97	VI '97	IX '97
SLD	9	17	87	76
UP	31	46	63	46
PSL	30	47	62	45
KPEiR	43	41	43	44
UW	51	41	44	46
ROP	73	70	9	22
AWS	94	91	4	5

Porównanie rezultatów ostatniego sondażu z wynikami czerwcowego pomiaru wskazuje, że - generalnie rzecz biorąc - w czasie, kiedy nasz kraj dotknęła klęska powodzi, a politycy rozpoczęli kampanię przedwyborczą, stosunkowo niewiele zmieniły się opinie Polaków o działalności instytucji publicznych poddawanych ocenie. Należy podkreślić, że większe zmiany ocen odnotowano w odniesieniu do instytucji i organizacji niepolitycznych i związków zawodowych niż instytucji władzy.

Wśród instytucji politycznych przede wszystkim pogorszył się wizerunek prezydenta, szczególnie wśród kadry kierowniczej i inteligencji oraz prywatnych przedsiębiorców, badanych z wyższym wykształceniem, a także ludzi młodych (w wieku 25-34 lat).

Wśród instytucji niepolitycznych najbardziej pogorszyły się oceny pracy sądów i prokuratury oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, w mniejszym stopniu - telewizji publicznej. Poprawiły się natomiast opinie o działalności Kościoła katolickiego. Zdecydowanie najbardziej jednak wzrosło społeczne uznanie dla NSZZ "Solidarność".

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **prezydenta** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	64	25	11	2263
Płeć				
Mężczyźni	67	27	6	1071
Kobiety	61	24	15	1192
Wiek				
do 24 lat	66	25	9	315
25-34	61	29	10	402
35-44	65	27	9	500
45-54	71	22	7	387
55-64	62	26	12	299
65 lat i więcej	58	23	19	360
Miejsce zamieszkania				
Wieś	67	23	10	837
Miasto do 20 tys.	66	20	14	250
od 21 do 100 tys.	61	25	14	455
101-500 tys.	65	26	9	436
501 tys. i więcej mieszk.	57	36	8	280
Region				
Północny	52	39	10	261
Zachodni	68	24	8	267
Środkowozachodni	70	19	11	349
Środkowy	63	24	13	397
Wschodni	68	21	11	240
Południowo-wschodni	57	31	12	348
Południowo-zachodni	68	22	10	400
Wykształcenie				
Podstawowe	62	22	15	664
Zasadnicze zawodowe	65	24	11	624
Średnie	64	28	8	803
Wyższe	63	32	4	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	61	36	3	126
Prac.umysł.niż.szczebła	66	26	8	253
Pracownicy fiz.- umysł.	73	19	8	164
Robotnicy wykwalifikowani	69	24	7	278
Robotnicy niewykwalifik.	58	26	16	98
Rolnicy	60	31	9	132
Prywatni przedsiębiorcy	59	33	8	108
Bierni zawodowo				
Renciści	62	21	17	304
Emeryci	60	25	15	395
Uczniowie i studenci	68	25	7	119
Bezrobotni	68	22	10	171
Gospodynie domowe i inni	63	26	11	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	69	23	7	252
Sektor państwowy	60	27	12	242
Sektor prywatny	65	27	8	564
Spółdzielczość	74	22	3	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	66	24	11	403
201 - 325	62	26	12	449
326 - 449	67	22	11	403
450 - 599	65	28	7	320
Powyżej 599 zł	67	27	6	362
Ocena własnych war. mater.				
Złe	61	27	12	520
Średnie	61	26	12	1166
Dobre	72	21	6	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	44	16	136
Raz w tygodniu	60	28	12	1161
Kilka razy w miesiącu	71	20	10	263
Kilka razy w roku	73	20	8	464
W ogóle nie uczestniczy	71	19	10	233
Poglądy polityczne				
Lewica	89	9	2	427
Centrum	77	15	8	626
Prawica	44	49	7	699
Trudno powiedzieć	55	18	27	508

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność władz Pana(i) miasta/gminy dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	61	26	13	2264
Płeć				
Mężczyźni	63	26	10	1071
Kobiety	59	25	16	1193
Wiek				
do 24 lat	64	25	11	315
25-34	60	28	12	402
35-44	65	26	10	500
45-54	61	26	13	387
55-64	58	31	11	299
65 lat i więcej	57	19	24	361
Miejsce zamieszkania				
Wieś	66	22	12	837
Miasto do 20 tys.	57	31	12	250
od 21 do 100 tys.	62	26	11	456
101-500 tys.	57	28	14	436
501 tys.i więcej mieszk.	51	29	20	280
Region				
Północny	53	36	11	261
Zachodni	71	25	4	268
Środkowozachodni	69	21	11	349
Środkowy	47	30	23	397
Wschodni	62	19	19	240
Południowo-wschodni	62	26	12	348
Południowo-zachodni	66	23	11	400
Wykształcenie				
Podstawowe	59	23	17	664
Zasadnicze zawodowe	65	24	11	624
Średnie	58	29	12	805
Wyższe	64	22	14	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	64	26	10	126
Prac.umysł.niż.szczębla	58	30	12	253
Pracownicy fiz.- umysł.	64	21	15	164
Robotnicy wykwalifikowani	61	30	9	278
Robotnicy niewykwalifik.	57	29	14	98
Rolnicy	69	20	11	132
Prywatni przedsiębiorcy	56	35	9	108
Bierni zawodowo				
Renciści	60	23	17	304
Emeryci	58	23	19	395
Uczniowie i studenci	72	21	7	119
Bezrobotni	60	27	13	171
Gospodynie domowe i inni	62	27	12	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	60	29	11	252
Sektor państwowy	57	29	14	242
Sektor prywatny	60	28	12	564
Spółdzielczość	65	24	11	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	63	27	11	403
201 - 325	62	26	12	449
326 - 449	62	26	12	404
450 - 599	62	26	12	320
Powyżej 599 zł	63	26	11	363
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	33	14	520
Średnie	62	25	13	1166
Dobre	67	21	12	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	68	19	13	137
Raz w tygodniu	64	24	13	1161
Kilka razy w miesiącu	60	28	12	263
Kilka razy w roku	59	28	13	464
W ogóle nie uczestniczy	48	33	18	233
Poglądy polityczne				
Lewica	60	29	10	427
Centrum	65	24	10	626
Prawica	62	30	8	700
Trudno powiedzieć	55	19	26	508

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **Sejmu** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)				
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć		Liczba osób
Ogółem	53	35	12		2263
Płeć					
Meżczyźni	55	37	8		1071
Kobiety	51	33	16		1192
Wiek					
do 24 lat	59	32	9		315
25-34	52	37	11		402
35-44	56	35	9		500
45-54	55	33	12		387
55-64	46	41	13		299
65 lat i więcej	47	33	21		361
Miejsce zamieszkania					
Wieś	53	32	14		837
Miasto do 20 tys.	51	33	15		250
od 21 do 100 tys.	56	33	11		455
101-500 tys.	54	36	10		436
501 tys. i więcej mieszk.	46	46	9		280
Region					
Północny	51	38	11		261
Zachodni	56	37	7		267
Środkowo-zachodni	60	26	14		349
Środkowy	44	42	14		397
Wschodni	55	31	15		240
Południowo-wschodni	45	42	13		348
Południowo-zachodni	60	29	11		400
Wykształcenie					
Podstawowe	49	33	19		664
Zasadnicze zawodowe	53	35	12		624
Średnie	56	35	9		804
Wyższe	56	41	3		171
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	54	41	5		126
Prac. umysł. niż. szczebla	57	32	11		253
Pracownicy fiz. - umysł.	54	37	9		164
Robotnicy wykwalifikowani	58	33	8		278
Robotnicy niewykwalifik.	48	37	15		98
Rolnicy	53	30	17		132
Prywatni przedsiębiorcy	43	47	10		108
Bierni zawodowo					
Renciści	47	35	18		304
Emeryci	48	34	18		395
Uczniowie i studenci	66	30	4		119
Bezrobotni	52	38	11		171
Gospodynie domowe i inni	61	31	8		114
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	59	32	9		252
Sektor państwowy	49	41	10		242
Sektor prywatny	52	38	9		564
Spółdzielczość	48	45	8		50
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 200 zł	50	37	13		403
201 - 325	52	36	12		449
326 - 449	58	31	11		403
450 - 599	54	34	11		320
Powyżej 599 zł	59	36	5		363
Ocena własnych war. mater.					
Złe	44	43	13		520
Średnie	52	34	14		1166
Dobre	63	29	7		577
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	42	41	17		137
Raz w tygodniu	50	37	13		1161
Kilka razy w miesiącu	54	34	12		263
Kilka razy w roku	63	27	10		464
W ogóle nie uczestniczy	52	38	10		233
Poglądy polityczne					
Lewica	70	25	5		427
Centrum	58	32	9		626
Prawica	44	50	6		700
Trudno powiedzieć	45	26	29		508

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **Senatu** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			Liczba osób
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
Ogółem	50	33	17	2263
Płeć				
Mezycyżni	52	37	11	1071
Kobiety	48	30	22	1192
Wiek				
do 24 lat	55	34	11	315
25-34	50	33	17	402
35-44	56	32	13	500
45-54	48	36	17	387
55-64	42	40	18	299
65 lat i więcej	48	27	26	361
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	32	18	837
Miasto do 20 tys.	46	33	21	250
od 21 do 100 tys.	54	30	17	455
101-500 tys.	51	34	15	436
501 tys.i więcej mieszk.	45	43	12	280
Region				
Północny	51	34	15	261
Zachodni	50	40	10	267
Środkowozachodni	51	30	19	349
Środkowy	43	38	19	397
Wschodni	49	24	27	240
Południowo-wschodni	47	39	14	348
Południowo-zachodni	59	27	14	400
Wykształcenie				
Podstawowe	50	27	23	664
Zasadnicze zawodowe	50	34	17	624
Średnie	50	37	13	804
Wyższe	55	38	8	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	38	9	126
Prac.umysł.niż.szczębla	52	33	16	253
Pracownicy fiz.- umysł.	55	30	15	164
Robotnicy wykwalifikowani	57	33	10	278
Robotnicy niewykwalifik.	50	30	20	98
Rolnicy	44	34	22	132
Prywatni przedsiębiorcy	45	46	10	108
Bierni zawodowo				
Renciści	45	33	22	304
Emeryci	46	31	24	395
Uczniowie i studenci	64	28	8	119
Bezrobotni	45	38	17	171
Gospodynie domowe i inni	55	31	15	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	53	33	14	252
Sektor państwowy	50	36	14	242
Sektor prywatny	52	34	14	564
Spółdzielczość	45	46	9	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	48	34	18	403
201 - 325	51	32	17	449
326 - 449	53	32	15	403
450 - 599	50	34	16	320
Powyżej 599 zł	53	38	9	363
Ocena własnych war. mater.				
Złe	41	41	18	520
Średnie	49	32	19	1166
Dobre	60	29	11	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	46	29	26	137
Raz w tygodniu	50	33	17	1161
Kilka razy w miesiącu	55	29	15	263
Kilka razy w roku	53	33	14	464
W ogóle nie uczestniczy	44	41	15	233
Poglądy polityczne				
Lewica	53	39	8	427
Centrum	52	32	16	626
Prawica	54	38	8	700
Trudno powiedzieć	39	23	37	508

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność rządu, Rady Ministrów dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	50	35	16	2262
Płeć				
Mężczyźni	50	39	11	1071
Kobiety	50	31	20	1191
Wiek				
do 24 lat	49	38	13	315
25-34	47	35	17	402
35-44	55	35	11	500
45-54	52	32	15	387
55-64	49	39	12	298
65 lat i więcej	45	30	26	360
Miejsce zamieszkania				
Wieś	49	34	17	837
Miasto do 20 tys.	50	29	21	250
od 21 do 100 tys.	51	34	15	455
101-500 tys.	51	35	14	436
501 tys.i więcej mieszk.	46	43	11	280
Region				
Północny	42	43	16	261
Zachodni	56	36	8	267
Środkowozachodni	57	28	16	349
Środkowy	47	34	19	397
Wschodni	49	29	22	240
Południowo-wschodni	44	42	14	348
Południowo-zachodni	54	32	14	400
Wykształcenie				
Podstawowe	48	31	21	664
Zasadnicze zawodowe	49	36	15	624
Średnie	52	34	13	803
Wyższe	49	44	7	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	50	46	3	126
Prac.umysł.niż.szczębla	55	29	16	253
Pracownicy fiz.- umysł.	58	29	13	164
Robotnicy wykwalifikowani	50	39	11	278
Robotnicy niewykwalifik.	44	36	19	98
Rolnicy	48	35	17	132
Prywatni przedsiębiorcy	49	41	10	108
Bierni zawodowo				
Rencisci	45	32	23	304
Emeryci	47	34	19	395
Uczniowie i studenci	53	40	7	119
Bezrobotni	50	33	18	171
Gospodynie domowe i inni	52	30	18	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	58	31	11	252
Sektor państwowy	45	38	17	242
Sektor prywatny	51	38	11	564
Spółdzielczość	60	33	8	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	47	35	19	403
201 - 325	49	35	15	449
326 - 449	55	31	14	403
450 - 599	54	35	11	320
Powyżej 599 zł	52	38	9	362
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	41	18	520
Średnie	49	33	18	1166
Dobre	59	32	9	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	47	18	136
Raz w tygodniu	46	38	16	1160
Kilka razy w miesiącu	53	29	18	263
Kilka razy w roku	59	28	13	464
W ogóle nie uczestniczy	54	30	15	233
Poglądy polityczne				
Lewica	77	16	6	427
Centrum	60	27	13	626
Prawica	32	59	9	699
Trudno powiedzieć	38	26	37	508

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **telewizji publicznej** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	69	22	9	2264
Płeć				
Meżczyźni	69	24	7	1071
Kobiety	69	19	12	1193
Wiek				
do 24 lat	74	19	7	315
25-34	73	20	7	402
35-44	70	23	7	500
45-54	70	22	7	387
55-64	66	25	9	299
65 lat i więcej	61	20	19	361
Miejsce zamieszkania				
Wieś	75	16	9	837
Miasto do 20 tys.	66	21	14	250
od 21 do 100 tys.	69	22	9	456
101-500 tys.	67	25	7	436
501 tys. i więcej mieszk.	59	32	9	280
Region				
Północny	65	27	9	261
Zachodni	76	20	4	268
Środkowo-zachodni	71	18	11	349
Środkowy	66	22	13	397
Wschodni	69	20	11	240
Południowo-wschodni	68	22	10	348
Południowo-zachodni	70	22	7	400
Wykształcenie				
Podstawowe	68	17	14	664
Zasadnicze zawodowe	75	18	8	624
Średnie	68	25	7	805
Wyższe	58	35	7	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	63	32	5	126
Prac. umysł. niż. szczebla	67	25	8	253
Pracownicy fiz. - umysł.	68	25	7	164
Robotnicy wykwalifikowani	73	20	7	278
Robotnicy niewykwalifik.	73	19	8	98
Rolnicy	78	11	11	132
Prywatni przedsiębiorcy	64	32	4	108
Bierni zawodowo				
Renciści	68	20	12	304
Emeryci	63	23	14	395
Uczniowie i studenci	75	23	2	119
Bezrobotni	74	14	12	171
Gospodynie domowe i inni	74	17	9	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	69	25	6	252
Sektor państwowy	59	30	11	242
Sektor prywatny	69	24	6	564
Spółdzielczość	77	16	7	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	71	19	10	403
201 - 325	73	19	7	449
326 - 449	69	21	10	404
450 - 599	66	26	8	320
Powyżej 599 zł	67	26	7	363
Ocena własnych war. mater.				
Złe	65	24	11	520
Średnie	70	21	9	1166
Dobre	71	20	8	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	61	25	14	137
Raz w tygodniu	71	21	8	1161
Kilka razy w miesiącu	76	17	7	263
Kilka razy w roku	68	21	11	464
W ogóle nie uczestniczy	60	28	12	233
Poglądy polityczne				
Lewica	72	24	4	427
Centrum	73	19	8	626
Prawica	66	28	6	700
Trudno powiedzieć	67	13	20	508

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	58	33	9	2263
Płeć				
Mężczyźni	55	37	8	1070
Kobiety	60	29	11	1193
Wiek				
do 24 lat	49	41	9	315
25-34	51	39	10	402
35-44	54	37	8	500
45-54	53	37	10	387
55-64	70	24	7	299
65 lat i więcej	73	16	11	360
Miejsce zamieszkania				
Wieś	64	27	9	837
Miasto do 20 tys.	51	40	9	250
od 21 do 100 tys.	56	32	12	456
101-500 tys.	54	39	7	436
501 tys.i więcej mieszk.	54	38	8	280
Region				
Północny	54	38	8	261
Zachodni	52	40	7	267
Środkowozachodni	52	36	12	349
Środkowy	51	37	12	397
Wschodni	62	29	9	240
Południowo-wschodni	71	21	8	348
Południowo-zachodni	61	32	7	400
Wykształcenie				
Podstawowe	65	23	12	664
Zasadnicze zawodowe	55	36	9	624
Średnie	54	38	8	805
Wyższe	56	39	5	170
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	61	32	7	126
Prac.umysł.niż.szczębla	47	44	8	253
Pracownicy fiz.- umysł.	46	44	10	164
Robotnicy wykwalifikowani	50	42	8	278
Robotnicy niewykwalifik.	48	39	13	98
Rolnicy	64	21	15	132
Prywatni przedsiębiorcy	52	40	8	108
Bierni zawodowo				
Renciści	68	21	11	304
Emeryci	70	21	9	394
Uczniowie i studenci	53	40	8	119
Bezrobotni	53	40	7	171
Gospodynie domowe i inni	61	32	7	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	48	46	7	252
Sektor państwowy	50	39	11	242
Sektor prywatny	50	42	8	564
Spółdzielczość	48	48	5	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	62	27	11	403
201 - 325	57	34	9	449
326 - 449	55	36	9	404
450 - 599	58	35	7	320
Powyżej 599 zł	55	38	6	362
Ocena własnych war. mater.				
Złe	53	37	10	520
Średnie	61	30	9	1165
Dobre	56	36	8	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	11	8	137
Raz w tygodniu	69	22	9	1161
Kilka razy w miesiącu	56	33	11	263
Kilka razy w roku	40	50	10	463
W ogóle nie uczestniczy	23	70	7	233
Poglądy polityczne				
Lewica	37	57	6	426
Centrum	53	38	10	626
Prawica	75	21	4	700
Trudno powiedzieć	58	24	18	508

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność NSZZ "Solidarność" dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	38	15	2263
Płeć				
Meżczyźni	49	39	12	1071
Kobiety	44	37	19	1192
Wiek				
do 24 lat	47	35	19	315
25-34	48	40	12	402
35-44	46	41	12	500
45-54	43	44	13	387
55-64	53	36	11	299
65 lat i więcej	45	29	26	361
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	34	15	837
Miasto do 20 tys.	42	42	16	250
od 21 do 100 tys.	43	41	17	455
101-500 tys.	48	39	13	436
501 tys. i więcej mieszk.	45	41	15	280
Region				
Północny	53	37	10	261
Zachodni	44	46	10	267
Środkowo-zachodni	38	42	20	349
Środkowy	41	40	19	397
Wschodni	48	37	15	240
Południowo-wschodni	54	30	16	348
Południowo-zachodni	50	37	13	400
Wykształcenie				
Podstawowe	48	32	21	664
Zasadnicze zawodowe	50	37	13	624
Średnie	44	43	13	804
Wyższe	44	45	11	171
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	44	47	10	126
Prac. umysł. niż. szczebla	40	44	16	253
Pracownicy fiz. - umysł.	41	44	15	164
Robotnicy wykwalifikowani	52	39	9	278
Robotnicy niewykwalifik.	45	37	19	98
Rolnicy	49	37	14	132
Prywatni przedsiębiorcy	55	39	5	108
Bierni zawodowo				
Renciści	46	30	24	304
Emeryci	48	34	18	395
Uczniowie i studenci	53	31	15	119
Bezrobotni	42	45	13	171
Gospodynie domowe i inni	47	39	14	114
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	37	50	13	252
Sektor państwowy	46	41	14	242
Sektor prywatny	48	42	11	564
Spółdzielczość	45	41	14	50
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	50	37	13	403
201 - 325	48	36	16	449
326 - 449	41	42	17	403
450 - 599	50	37	12	320
Powyżej 599 zł	47	42	10	363
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	41	17	520
Średnie	49	35	16	1166
Dobre	47	41	12	577
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	66	20	13	137
Raz w tygodniu	52	32	16	1161
Kilka razy w miesiącu	46	37	17	263
Kilka razy w roku	40	46	15	464
W ogóle nie uczestniczy	23	64	13	233
Poglądy polityczne				
Lewica	20	72	8	427
Centrum	42	45	13	626
Prawica	71	21	8	700
Trudno powiedzieć	41	24	35	508